

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto työ- ja elinkeinoministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä. Ehdotetulla lailla pantaisiin täytäntöön vuonna 2018 uudistetun uusiutuvan energian direktiivin (EU) 2018/2001 (RED II) sääntely niiltä osin, jotka koskevat uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyjen organisointia ja kestoja.

Esityksen ensisijaisena tavoitteena on RED II:n lupamenettelyjen toimintamalleja ja aikataulutusta koskevan 16 artiklan kansallinen täytäntöönpano mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkoituksena on sujuvoittaa uusiutuvan energian tuotantolaitoshankkeiden lupamenettelyitä ja muita hallinnollisia menettelyitä. Tämä toteutettaisiin antamalla hakijalle mahdollisuus asioida sähköisen järjestelmän (sähköinen yhteyspiste) kautta ja saada kattava neuvonta lupiin ja muihin hallinnollisiin menettelyihin liittyen. Esityksessä on pyritty kehittämään ja tehostamaan prosesseja RED II:n asettamissa rajoissa, huomioiden kuitenkin mm. kansalliset ominaispiirteet ja kehitystarpeet sekä kansalaisten osallistumisoikeudet ja -mahdollisuudet.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan lausunnolla olevassa hallituksen esityksessä on luotu hyvä malli RED II:ssa tarkoitettuun uusiutuvan energian laitosten viranomaisprosessien sujuvoittamiseen ja siihen liittyvään neuvontaan. Tehtävä on haastava, sillä se tarkoittaa erityyppisten laitosten lupaprosessien ja usean eri hallinnonalan toimintojen yhteensovittamista, aikataulutusta ja asetetuissa määräajoissa pysymistä. Onnistuessaan tällainen yhden luukun periaatteella toimiva viranomaispalvelu lisää kansalaisten ja yritysten luottamusta viranomaisiin, etenkin kun kokonaisuuteen kuuluu myös neuvonnallinen elementti. MMM:n näkemyksen mukaan jonkin ELY-keskuksen asettaminen yhteyspistetahoksi on hyvä ratkaisu. Samalla tulee kuitenkin huolehtia siitä, että yhteyspistettä hoitavilla virkamiehillä on hyvät ja toimivat verkostot niin muiden viranomaistahojen kuin kentän toimijoidenkin suuntaan.

Lausunnolla olevan hallituksen esityksen luonnoksen pohjana on RED II:n vaatimusten toteuttaminen direktiivin rajausten mukaisina. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi biokaasulaitosten kohdalla sitä, että säädökset ja käsittelyn aikarajat koskevat sähköä tuottavia biokaasulaitoksia, mutta esimerkiksi liikennebiokaasua tuottavat laitokset jäävät ainakin tässä vaiheessa kohdealueen ulkopuolelle. MMM:n näkemyksen mukaan tämä on oikea ratkaisu, sillä direktiivin vaatiman toimintatavan suunnittelu ja käytännön toteutus on jo sinällään haastavaa, ja sitä on syytä aluksi lähteä toteuttamaan vain direktiiviin kirjatussa laajuudessa. Kun kokemuksia ja harjaannusta tämän tyyppisestä yhden luukun toiminnasta on saatu, voidaan sitä harkita laajennettavaksi paitsi muuhun energiantuotantoon myös muille usean hallinnonalan lupaprosesseja vaativille elinkeinoaloille.

Maa- ja metsätalousministeriö oli mukana asiaa valmistelleessa laajapohjaisessa työryhmässä. Ryhmän työ oli hyvin organisoitua ja sujui hyvässä hengessä, ja sen myötävaikutuksella syntynyt hallituksen esitys on hyvin laadittu.